

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consultatio Canonica De Coadjutoriâ perpetuâ. Sive Methodus Rite Procedendi in Coadjutoriis

Arnoldus <a Sancto Leonardo>

Moguntiae, 1695

Caput VIII. De officio, juribus & prærogativis Coadjutoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63366](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63366)

Caput VIII.

De Officio Juribus & prærogativis Coadjutoris.

S U M M A R I U M.

1. Coadjutor cum futura successione, non habet verum titulum, nec beneficium; sed jus in re fictum, & titulum dumtaxat præventivum.
2. Potest & solet Coadjutor capere possessionem primæ gratiæ Coadjutorialis, ut pendente vita coadjuti, eidem assistat: dilata realis possessionis apprehensione, ad tempus vacationis.
3. Similia pendent à tenore Bullæ Pontificiæ, à quo deflectere non licet.
4. Gratia Coadjutorialis non irritatur, etiam si Coadjutor non deserviat.
5. Imò si Coadjutor datus est ex alia causa quàm explenda administrationis coadjuti, nunquam deservire tenetur.
6. Tenentur tamen Coadjutores generaliter ea facere, quæ pertinent ad officium illius, cui additi sunt, si ad supplendum defectum Coadjuti dati sint.

7. Co-

7. Coadjutores omnibus prerogativis, pre-
eminentiis, honoribus & jurisdictionibus,
habitualmente saltem, gaudent, quibus Prin-
cipales Coadjuti.

8. Coadjutor Episcopi omnes canonicos pre-
cedit, idemq; stallum habere debet, quod
Episcopus, si adesset; huic tamen ut ca-
piti servata semper aliqua supereminenti
prerogativa: Coadjutor autem Canonici,
alios canonicos precedere non potest.

9. Possunt etiam ambo simul esse in Capitulo;
potest etiam Coadjutor, moraliter saltem,
sive habitualiter conferre beneficia.

I. **Q**uamvis Coadjutor cum futura suc-
cessione non habeat verum titu-
lum, nec beneficium, ut cap. 5. num. 8. di-
ctum est; attamen gratia Coadjutorialis à
Summo Pontifice concessa, tribuit non
tantum jus ad rem, sed etiam jus in re fi-
ctum, operaturum plenos effectus per ces-
sum vel decessum Prælati; adeoque pro-
ducit titulum præventivum, seu habitua-
lem & initialem, estque beneficium Ec-
clesiasticum secundum quid; licet non
producat jus in re verum & propriè, pro-
pter particulas *ex nunc, prout ex tunc*. Put.
lib. 2. decis. 478.

II. Quamvis etiam nullum nascatur præjudicium in non publicando aut intimando gratiam iis, ad quos admissio, seu possessionis traditio pertinet; potest tamen præsentare se Coadjutor ad capiendam possessionem Coadjutoria, seu illius obtinendam executionem, quam nec capitulum, nec coadjutus, stante suo impedimento, recusare potest; nec tamen Coadjutor tenetur ad jurium solutionem, quia non admittitur ut Episcopus, Prælatus vel beneficiatus, dum capit possessionem primæ gratiæ Coadjutorialis: ut nempe pendente vita Coadjuti eidem assistat. Garzias *de benef. parte 4. cap. 5. num. 78. & 144.* imo solent ejusmodi gratiæ quantocius intimari, ne contingente vacatione, prætexta causa ignorantia, quidquam sinistri eveniat: realis autem possessionis apprehensio seu receptio, juxta ordinarium Bullæ tenorem, differtur ad tempus vacationis; quamvis Remouchamps *cap. 12. num. 11.* etiam velit realem possessionem beneficii & juris Prælaturæ peti & obtineri posse, per receptionem admissionemve ad juramentum, solutis juribus &c. ad hoc ut ceden-

te vel decedente Coadjuto , non egeat nova receptione, sicuti non eget novo titulo : hæc tamen possessio foret tantum ficta seu conditionalis, sicut ipse titulus, durante vita Coadjuti, omnia enim fierent, *ex nunc, prout ex tunc.*

III. Hæc & similia dependent à tenore litterarum Apostolicarum, à quibus deflectere non licet: in tantum ut Capitula non possint restringere auctoritatem & facultates in illis per Summum Pontificem attributas, eodem in consulto, Gonzal. *ad Reg. 8. Gloss. 5. §. 9. num. 94.* & Carz. *loco cit. num. 144.*

Quoad officium Coadjutoris, sciendum est, Concil. Trid. *sess. 25. cap. 7.* non aliter permittere coadjutorias perpetuas seu irrevocabiles, quàm verificatis causis necessitatis aut utilitatis Ecclesiæ, ne scilicet illa propter impedimentum Prælati aliquod detrimentum patiatur juxta dicta *cap. 4. num. 10.* & si sed illam causam finalem pro substantia gratiæ Coadjutorialis justificari sufficit.

IV Nec ideo irritatur gratia, aut minus subsistit, si Coadjutor de facto non deserviat, aut juret Prælatum supportan-

dis oneribus; quia juxta communem Doctorum sententiam, non tenetur, nisi ad causativam residentiam, talem scilicet, ut si non resideat, seu deserviat, fructus amissos, è suo ad opus Coadjuti, vel Ecclesiæ refarcire debeat. Garz. *loc. cit. num. 122.* Barbos *ad con. Trid. sess. 25, cap. 7. num. 14.*

In conscientia tamen videretur teneri Coadjutor, si Ecclesia aut subditi aliquod damnum spirituale vel temporale, juxta qualitatem necessitatis narratæ in Bulla, paterentur ex culpa vel mora Coadjutoris differentis subire onera Coadjuti impediti; imputare enim sibi debet quod curam Coadjutoria incumbentem acceptarit, cujus causâ, seu in compensationem laborum, gratificatus fuit gratiâ successionis. Garz. *de benef. part. 4. cap. 5. num. 56.* & cum Coadjutoria Prælati conferat dignitatem, quæ est præeminentia cum jurisdictione; æquum est Coadjutorē in se suscipere partem sollicitudinis.

V. hæc tamen fallunt, quando Coadjutor est datus ex alia causa, quæ supplendæ administrationis Coadjuti, vel propter illius impedimentum, seu mul-
titu-

itudinem negotiorum ; v. g. si causa principalis Coadjutoria fuisse, ut obviaretur incommodis & periculis, quæ post obitum Prælati ex longa sedis vacatione oriri possent, tunc enim Coadjutor ad nullam nequidem causativam residentiam, aut aliquod onus teneri, pendente vita Coadjuti, certum est.

Coadjutorem etiam vi Coadjutoria non teneri ad lectionem horarum canonicarum; nec ad ordines suscipiendos præcise, sed tantum habitualiter intra annum, nisi habuerit congruam ex mensa beneficii sustentationem, tradunt Barboza. *Garzias & Remouchamps locis citatis.*

VI. Tenentur tamen Coadjutores, generaliter ea facere, quæ pertinent ad officium illius, cui additi sunt, si ad supplendum defectum Coadjuti dati sint. *gloss. in cap. un. verb. officium, de cler. agrot. in 6.* tamen si Coadjutores Episcoporum Pontificalia exercere non valeant, nisi & ipsi sint Episcopi. *cap. is. cui 42. de elect. in 6.*

VII. Ad cognoscenda jura Coadjutorum, ante omnia inspicienda est forma concessionis Coadjutoria & secundum hanc, veluti cynosuram, judicandum.

dum. Ea vero nihil certi determinante, regulariter Coadjutores omnibus prærogativis, præeminentiis, honoribus, & jurisdictionibus gaudent, saltem habitualiter, quibus Principales Coadjuti. Unde Coadjutor datus ad Episcopatum cum spe futuræ successionis, reliquos omnes ex capitulo præcedit; idemque prorsus stallum, quod Coadjutus, si præsens esset, obtineret, habere debet.

VIII. Ut censuit sacra Congregatio Rituum, apud Barbos *ad Concilium Tridentin. session. 25. de reformat. cap. 7. numer. 20.* hoc tamen restringendum est ad Coadjutorem Dignitatis, habentis certam & signatam sedem; aliud enim est in Coadjutore alterius, v. g. Canonici, cui Sedes Principalis sui, cum ejus antiquitate non assignanda. sed sedere is debet ultimo loco post omnes Canonicos; quia licet repræsentent personam Principalis, subrogati autem, ex vulgato jurisficio, frui debeant eisdem prærogativis, quibus fruitur ille, in cujus locum subrogantur; id tamen intelligi debet, respectu aliorum inferiorum, quibus præferri maxime debent non autem respectu aliorum Canonico-

nicorum parium ipsi Coadjuto, quos præcedere non possunt; *Barbos loc. cit. num. 18. & 19. Garz. de benef. p. 4. cap. 5. num. 65. & seqq.* ubi plura specialia jura Coadjutoris recenset.

Quamvis autem ipsa gratia Coadjutorialis præbeat dignitatem; attamen Coadjutor nihil sibi actualiter arrogat, nisi nomine & jure Coadjuti, sui Domini, & Prælati Principalis, etiam eo absente, illi uti Capiti semper reservata aliqua supereminenti prærogativa, veluti Sede, veste, loco, exercitio Ordinis & aliis functionibus principalioribus, pro qualitate beneficii & administrationis Coadjutori demandata; *Barbos loc. cit. Remouchamps cap. 15. num. 4.*

IX. Possunt etiam ambo, Coadjutus nempe & Coadjutor, simul esse in Capitulo sub diversis tamen respectibus; sufficitque quod in omnibus sit aliqua subordinatio ad exemplum Episcopi & sui Vicarii. *Garz. L.c. num. 107. 108. & 109.* in causa ipsius Coadjuti non potest quidem interesse Capitulo tanquam Coadjutor; nihilominus in qualitate Canonici, non est ipsi denegandum suffragium, minus

G v

quam

quam Coadjuto in causa particulari Coadjutoris; modo non in re & causa ipsis communi, v. g. Coadjutoria. *Garz. loc. cit. num. 103. Barbos num. 44.*

Habet etiam Coadjutor vi potestatis suae Coadjutorialis facultatem & jurisdictionem, seu jus conferendi beneficia & officia; saltem moraliter, sive habitualiter, nempe Coadjuto permittente, aut non conferente, vel providere non valente.

Quamvis alii velint illam facultatem conferendi beneficia dependere à tenore literarum, & potestate ipsi specialiter concessâ. *ut Ioan. Andr. & Imola in cap. ult. de cler. egot. Flam Paris lib. 7. q. 20. num. 19.* plura de auctoritate juribus & prerogativis Coadjutoris videri possunt apud *Barbos lib. 3. juris. Eccles. univers. cap.*

10. numer. 34. &

seqq.

Caput